

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ
เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ
ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

รัชพล ทิธี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ประจำปีงบประมาณ 2561

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

An Achievement of Project Analysis and Project Management Titled Project Feasibility Study Using Peer Assisted Learning

ปีการศึกษา	2560
รายวิชา	รศ 2208301 การวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ 581947003C
ผู้วิจัย	นายธัชพล ทีดี Mr. Thatchapon Teedee คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ โทรศัพท์(ที่ติดต่อได้) 088-9755 966 อีเมล nttdee@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน รายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหมู่เรียน 581947003C ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา รศ 2208301 การวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ จำนวน 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือก คือนักศึกษาที่มีผลคะแนนแบบทดสอบก่อนการเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (One sample t-test)

ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนแบบทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.50$) คิดเป็นร้อยละ 62.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= .707) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีผลต่างค่าเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนอยู่ที่ 6.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียน สูงกว่าก่อนการเรียน นักศึกษามีการทำกิจกรรมร่วมกันในทุก ๆ กิจกรรม มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน คอยช่วยเหลือดูแล อธิบายงานหรือบทเรียนต่างๆร่วมกัน นักศึกษากล้าซักถามเมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยในกิจกรรมหรือบทเรียนต่างๆ นักศึกษามีความสุขสนุกสนานกับการเรียนดี เกิดความสนิทสนม และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน

คำสำคัญ (keywords) ของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(achievement), การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (peer-assisted learning),

ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุดทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กระบวนการจัดการศึกษามุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และผู้เรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์จริงกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและ ผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขัน และ ร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1)

วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนมิได้มาจากอาจารย์ผู้สอนแต่ผู้เดียว แต่สามารถเรียนรู้จากเพื่อนช่วยเพื่อ ด้วยกันได้ เพราะเพื่อนนักศึกษาด้วยกันย่อมมีประสบการณ์ในการเรียนคล้ายๆกัน เมื่อคนหนึ่งเรียนรู้เริ่มเข้าใจ ก็สามารถช่วยเหลือเพื่อนได้ว่าปัญหาที่ขัดข้องอยู่ที่ใด และการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการ บริหารโครงการ หัวเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หมู่เรียน 581947003C จำนวน 6 คน ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา พบว่านักศึกษา จำนวน 2 คน ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ นักศึกษารหัส 58194700305 ได้ 5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และรหัส 58194700308 ได้ 7 คะแนน โดยคิดเป็นร้อยละ 33 จากนักศึกษาทั้งหมด 6 คน มีผลสัมฤทธิ์ ค่อนข้างต่ำ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงมีความสนใจว่า แนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียน สัมฤทธิ์ผล และประสบความสำเร็จวิธีหนึ่ง คือ วิธีการเรียนรู้ที่เรียกว่า การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (peer-assisted learning) ซึ่งเป็นวิธีการเรียนแบบช่วยเหลือกัน โดยใช้กระบวนการทำงานร่วมกัน ทำให้ ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะพึ่งพากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการเรียนแบบนี้ โดยมุ่งหวังให้ นักศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ เนื้อหาวิชาที่ดี สามารถนำความรู้ ไปอธิบายแลกเปลี่ยน ช่วยเพื่อนที่มีผล คะแนนต่ำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน รายวิชาการวิเคราะห์ โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อน ช่วยเพื่อน

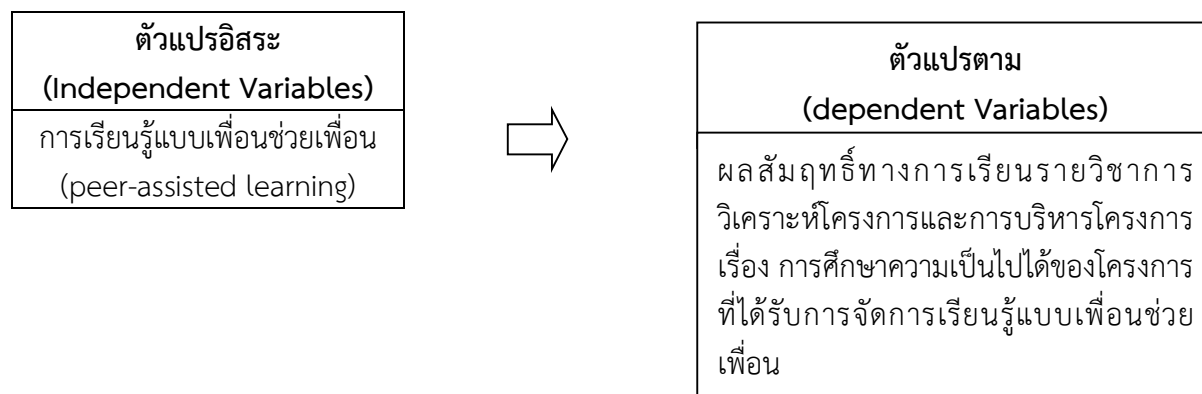
นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (peer-assisted learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ 2-3 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีทั้งเพศหญิงและเพศชายและสมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกัน คือ ความสามารถสูง กลาง ต่ำ กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนในวัยเดียวกัน ร่วมมือในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ช่วยกันอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนเหมือนกับที่ตนเข้าใจ มีการฝึกทักษะในการเรียนร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement) หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้จากความสามารถทางร่างกาย หรือสมอง ซึ่งอาจพิจารณาได้จากคะแนนที่กำหนดให้ หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ผู้สอนมอบให้ หรือทั้งสององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผลคะแนนหลังการเรียนที่สูงขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนการเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน สูงขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) โดยมีวิธีการวิจัยให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1) ประชากรในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา รศ 2208301 การวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ หมู่เรียน 581947003C ภาคการศึกษาที่ 1/2560 จำนวน 6 คน

2) กลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รายวิชา รศ 2208301 การวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ หมู่เรียน 581947003C ภาคการศึกษาที่ 1/2560 ซึ่งมีเกณฑ์การเลือก คือ เลือกจากนักศึกษาที่ได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จากการทำแบบทดสอบ ก่อนการเรียน เรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ จำนวน 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” คือ 1) แบบทดสอบก่อนการเรียน และหลังการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) ทดสอบก่อนการเรียน เพื่อแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบละความสามารถกลุ่มละ 3 คน 3) จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ คละกันในส่วนที่เท่ากัน โดยให้นักศึกษาที่เข้าใจเนื้อหาเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ช่วยในกลุ่ม และ 4) ทดสอบหลังการเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนการเรียนและหลังการเรียน

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือโดยครอบคลุมเนื้อหา สาระสำคัญ ของการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และแบบทดสอบก่อนการเรียน หลังการเรียน และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามแนวทางที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า ให้ครอบคลุมในประเด็นที่ต้องการศึกษา

2) นำแบบทดสอบสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

3) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่แนะนำ

4) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability)

5) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือแบบทดสอบ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

4. วิธีการพัฒนา/นวัตกรรม

นวัตกรรมที่นำมาใช้ในทางการศึกษาวิจัย คือแผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการเรียนและหลังการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ 3 คน 2 กลุ่ม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแตกต่างกัน คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง กลาง ต่ำ กำหนดให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง ช่วยสอนเพื่อน ร่วมมือทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการฝึกทักษะในการเรียนร่วมกัน และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ในการทำแบบทดสอบหลังการเรียนสูงขึ้น

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 2) ผู้วิจัยทำการอธิบายวิธีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยใช้วิธีแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 3 คน ที่มีผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน ร้อยละ 25 ร้อยละ 55 และร้อยละ 70 กลุ่มที่ 2 จำนวน 3 คน ที่มีผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน ร้อยละ 35 ร้อยละ 60 และร้อยละ 65 โดยมีเพื่อนที่มีคะแนนทดสอบก่อนการเรียนที่มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ช่วยเพื่อนที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ กลุ่มละ 3 คน โดยทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
- 3) ทำการเรียนการสอนโดยใช้วิธีแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแตกต่างกัน สูง กลาง ต่ำ เพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง กลาง จะคอยแนะนำช่วยสอนเพื่อนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ ร่วมมือทำงาน ฝึกทักษะในการเรียนร่วมกัน และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 4) ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 5) เมื่อทำการสอนเรียบร้อยแล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดโดยให้ทำเป็นกลุ่มและให้ผู้เรียนที่เข้าใจคอยให้คำปรึกษา แนะนำในส่วนที่เพื่อนไม่เข้าใจ
- 6) เมื่อสอนจบบทเรียนนี้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และนำคะแนนทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียนมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์จากผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน และหลังการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (One sample t-test) เพื่อทำการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเดียว เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยจะนำเสนอผลในรูปแบบของตารางและการบรรยายต่อไป

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของเพื่อนช่วยเพื่อน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงจำนวน คะแนนก่อนการเรียนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของประชากร จำแนกตามนักศึกษา ที่ทำแบบทดสอบก่อนการเรียน วิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

ลำดับ	รหัสประจำตัว	คะแนนก่อนการเรียน (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	58194700301	12	60
2	58194700302	11	55
3	58194700303	13	65
4	58194700305	5	25
5	58194700307	14	70
6	58194700308	7	35

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนการเรียน วิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ จำนวน 6 คน ได้แก่ รหัส ได้คะแนนมากที่สุด 14 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา คือ รหัส 58194700303 ได้ 13 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมา รหัส 58194700301 ได้ 12 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาอีกได้แก่ รหัส 58194700302 ได้ 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55 รหัส 58194700308 ได้ 7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35 และ รหัส 58194700305 ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวน คะแนนก่อนการเรียนและร้อยละ ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม นักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน

ลำดับ	รหัสประจำตัว	คะแนนก่อนการเรียน (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	58194700305	5	25
2	58194700308	7	35

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50 จำนวน 2 คน ได้แก่ นักศึกษารหัส 558194700305 ได้ 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 25 และ รหัส 58194700308 ได้ 7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของเพื่อนช่วยเพื่อน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยในการเรียนแบบช่วยเพื่อนช่วยเพื่อน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 ออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งมีเพื่อนที่มีผลคะแนนสอบก่อนการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป มาช่วยเพื่อนสอน อธิบาย และเข้าปรึกษากับอาจารย์ ตลอด 3 สัปดาห์ที่เรียน เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ดังแสดงในตาราง 3 และ ตาราง 4

ตาราง 3 แสดงจำนวนการแบ่งกลุ่มตัวอย่างและเพื่อน กลุ่มที่ 1 คะแนนก่อนการเรียนและร้อยละ ข้อมูลกลุ่มเพื่อน จำแนกตามนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50 จากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน

ลำดับ	รหัสประจำตัว กลุ่มตัวอย่าง	รหัสประจำตัว กลุ่มเพื่อน	ผลสอบก่อนการเรียน ของเพื่อน (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	58194700305	58194700302	11	55
		58194700307	14	70

จากตาราง 3 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ 1 จำนวน 1 คน ได้แก่ รหัส 58194700305 โดยมีกลุ่มเพื่อนจำนวน 2 คน ได้แก่ นักศึกษารหัส 58194700302 ที่มีการสอบก่อนการเรียน 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55 และ รหัส 58194700307 ผลการสอบก่อนการเรียน 14 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 70 ซึ่งทำหน้าที่ช่วยเพื่อนในกลุ่มที่มีคะแนนทดสอบก่อนการเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 อธิบายเนื้อหา ร่วมกับอาจารย์ผู้สอน

ตาราง 4 แสดงจำนวนการแบ่งกลุ่มตัวอย่างและเพื่อน กลุ่มที่ 2 คะแนนก่อนการเรียนและร้อยละ ข้อมูลกลุ่มเพื่อน จำแนกตามนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50 จากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน

ลำดับ	รหัสประจำตัว กลุ่มตัวอย่าง	รหัสประจำตัว กลุ่มเพื่อน	ผลสอบก่อนการเรียน ของเพื่อน (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	58194700307	58194700301	12	60
		58194700303	13	65

จากตาราง 3 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ 2 จำนวน 1 คน ได้แก่ รหัส 58194700307 โดยมีกลุ่มเพื่อนจำนวน 2 คน ได้แก่ นักศึกษารหัส 58194700301 ที่มีการสอบก่อนการเรียน 12 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 และ รหัส 58194700303 ผลการสอบก่อนการเรียน 13 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 65 ซึ่งทำหน้าที่ช่วยเพื่อนในกลุ่มที่มีคะแนนทดสอบก่อนการเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 อธิบายเนื้อหา ร่วมกับอาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ของคะแนนสอบนักศึกษาที่ทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังเรียนวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยใช้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

จำนวนนักศึกษา	ค่าเฉลี่ยคะแนนสอบ		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ร้อยละ	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
2	6.00	12.50	1.41	.707	30	62.50

จากตาราง 5 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของนักศึกษาก่อนเรียน คะแนนเต็ม 20 คะแนน นักศึกษาสอบได้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 6.00$) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 1.41) คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนหลังจากที่เรียนแล้วทำการสอบหลังเรียนนักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ($\bar{X} = 12.50$) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= .707) คิดเป็นร้อยละ 62.50

ตาราง 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยใช้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
คะแนนหลังเรียน	2	12.50	.707	25	0.02**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.50$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= .707) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนแบบทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.50$) คิดเป็นร้อยละ 62.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= .707) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีผลต่างอยู่ที่ 6.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียน สูงกว่าก่อนเรียน นักศึกษามีการทำกิจกรรมร่วมกันในทุก ๆ กิจกรรม มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน คอยช่วยเหลือดูแล อธิบายงานหรือบทเรียนต่างๆร่วมกัน นักศึกษากล้าซักถามเมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยในกิจกรรมหรือ

บทเรียนต่างๆ นักศึกษามีความสุขสนุกสนานกับการเรียนดี เกิดความสนิทสนม และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา วิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งจากผลค่าเฉลี่ยหลังการเรียนเพิ่มขึ้น จากค่าเฉลี่ยก่อนการเรียน ซึ่งมีผลต่างอยู่ที่ 6.5 โดยหลังการเรียน คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ($\bar{X} = 12.50$) คิดเป็นร้อยละ 62.50 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D = .707$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ สุกนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2551) กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่ง ที่สืบทอดเจตนารมณ์ของปรัชญาการศึกษาที่ว่า learning by doing ตามแนวทฤษฎีของ John Dewey โดยเน้นการให้นักเรียนมีการรวมกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกับหรือการปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่าการสอนแบบเพื่อนช่วยสอนนั้นมุ่งให้ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำได้รับประโยชน์จากเพื่อนนักเรียนที่เก่งกว่าหรือมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งตรงตามที่คุณศึกษาได้ทำการเรียนการสอนโดยวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้นักศึกษาที่มีคะแนนสอบก่อนการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำแบ่งกลุ่มจับคู่กับนักศึกษาที่มีคะแนนสอบก่อนการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และพัฒนาร่วมกันตามแบบวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การดำเนินการเรียนการสอนใช้วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน ทำให้การจัดการเรียนการสอนได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด นักศึกษามีการทำกิจกรรมร่วมกันในทุกๆ กิจกรรม มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน คอยช่วยเหลือดูแล อธิบายงานหรือบทเรียนต่างๆร่วมกัน นักศึกษากล้าซักถามเมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยในกิจกรรมหรือบทเรียนต่างๆ นักศึกษามีความสุข สนุกสนานกับการเรียนดี เกิดความสนิทสนม และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน อันส่งผลให้นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนไปพัฒนาการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นการยืนยันผลการศึกษา

2) ควรมีการนำผลการวิจัยของการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนไปใช้กับนักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อน เพื่อพัฒนาผลการเรียนให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ปราณี กองจินดา. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการ คิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้ แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตร และการสอน). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รัฐวิทย์ ศรีดาวเรือง. (2553). **ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อ เรียนของนักศึกษาในรายวิชาการศาสตร์เครื่องกล (รหัส 2101 - 2209)**. สืบค้น กันยายน 10, 2558 จาก <http://www.payaptechno.ac.th/app/images/payap/qa/innovation/teacher/.pdf>
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์วัฒนาพานิช.
- วันวิฐุ สรณารักษ์. (2554). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค 1 โดยการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาหลักสูตรบัญชี..** สืบค้น กันยายน 10, 2558 จาก http://www.dusit.ac.th/~msportfolio/public/adviser/99/Classroom_Research_Ploy__154.pdf
- ชมการ ประดับการ. (2557).**การใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน วิชาบัญชีเบื้องต้น 2เรื่อง การบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะเกี่ยวกับเงินสดของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 2/9 สาขาธุรกิจค้าปลีก**. นนทบุรี: วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์. สืบค้น กันยายน 10, 2558 จาก <http://academicptc.panyapiwat.ac.th/library/index.php/57years/category/46-2015-06-05-03-53-23?download=454:2-2-9>
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการดำเนินงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2551). **พัฒนาการคิด...พิชิตการสอน**. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- อัจฉรา สุขารมย์และอรพินทร์ ชูชม. (2530). **“การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ.”** รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill,
- Mehren, W. (1976). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.